

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome) เป็นโรคติดต่อร้ายแรงเกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งเรียกว่า HIV (Human Immunodeficiency Virus) เชื้อชนิดนี้จะเข้าไปทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายทำให้ไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อต่างๆ ได้ ผู้ได้รับเชื้อจะมีการเจ็บป่วยบ่อย ๆ รักษาไม่หาย กลายเป็นโรคเรื้อรัง และในที่สุดจะเสียชีวิตด้วยโรคเรื้อรังนั้น ๆ ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ในระยะแรก ๆ จะไม่มีอาการแสดงใด ๆ แต่สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้หลายทาง ได้แก่การร่วมเพศ การให้เลือด การใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน ทำให้โรคนี้อาจแพร่กระจายออกไปสู่ประชากรกลุ่มต่าง ๆ ทั่วโลกอย่างรวดเร็วเนื่องจากยังไม่มีวัคซีนป้องกันและยารักษาให้หายขาดได้ จึงเป็นโรคที่มีอัตราการตายสูง เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญมาก โรคหนึ่งของโลกมีความยุ่งยากซับซ้อนและคุกคามชีวิตมนุษย์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

โรคเอดส์มีรายงานครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อปี พ.ศ.2524 โดยพบในชายรักร่วมเพศ และจากการศึกษาย้อนหลังปรากฏหลักฐานว่าโรคนี้อาจมีต้นกำเนิดมาจากประเทศในแถบแอฟริกาตะวันตก ตั้งแต่ปี พ.ศ.2503 หลังจากนั้นก็มีการแพร่ระบาดไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

สำหรับสถานการณ์โรคเอดส์ ในประเทศไทยหลังจากเริ่มมีรายงานว่ามีการป่วยโรคเอดส์รายแรกเมื่อเดือนกันยายน 2527 นั้น กระทรวงสาธารณสุข ได้มีการเฝ้าระวังโรคเฉพาะพื้นที่ (Sentinel Seroprevalence Survey) ด้วยการตรวจโลหิตกลุ่มเสี่ยงทุกเดือนปรากฏผลดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 ผลจากการศึกษาการเฝ้าระวังโรคเฉพาะพื้นที่ของกลุ่มเสี่ยงในประเทศไทย

กลุ่มประชากร	ค่าเฉลี่ย				
	มีย.32	มีย.33	มีย.34	มีย.35	มีย.36
-ผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีด เข้าเส้น	39.0	31.4	35.1	38.2	35.2
-โสเภณีโดยตรง	3.5	9.3	15.2	22.9	28.5
-โสเภณีแอบแฝง	0	1.2	3.9	4.7	7.6
-ชายโสเภณี	-	3.3	-	-	-
-ผู้มารับบริการตรวจ กามโรค	0	2.6	5.0	5.7	8.0
-หญิงตั้งครรภ์	0	0	0.8	1.0	1.4
-นักโทษชาย	0	12.0	6.0	-	-
-ผู้บริจาคโลหิต	0.3	0.4	0.5	0.8	0.7

ที่มา : กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

จากการเฝ้าระวังการติดเชื้อได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้นของ
การแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์ในประชากรกลุ่มต่างๆ ซึ่งกองระบาดวิทยาได้รวบรวมข้อมูลผู้ป่วย
โรคเอดส์ตั้งแต่ปี 2527 ปรากฏว่าจำนวนผู้ป่วยโรคเอดส์ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 จำนวนผู้ป่วยเอดส์ในประเทศไทยแยกตามปัจจัยเสี่ยงและปีที่เริ่มป่วย
ตั้งแต่ พ.ศ.. 2527-2536

ปัจจัยเสี่ยง	2527-2531	2532	2533	2534	2535	2536	รวม	ร้อยละ
1.เพศสัมพันธ์	10	24	47	316	1023	2121	3541	74.7
2.ยาเสพติดชนิด ฉีดเข้าเส้น	1	2	20	33	122	223	406	8.6
3.รับเลือด	1	1	1	3	9	2	17	0.4
4.ติดเชื้อจากมารดา	2	2	7	67	105	172	355	7.5
5.ไม่ทราบปัจจัยเสี่ยง	-	-	-	9	64	350	423	8.9
รวม	14	29	75	428	1323	2893	4742	100.0

ที่มา : กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

จากตารางจะเห็นว่าเมื่อ ปี พ.ศ.2527-2531 มีผู้ป่วยเอดส์ทั้งสิ้น 14 ราย ปีพ.ศ. 2534 มีรายงานผู้ป่วยเอดส์ 428 ราย และเมื่อถึง ปี พ.ศ.2536 มีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีรายงานผู้ป่วยเอดส์ทั้งสิ้น 2893 ราย ทั้งนี้ไม่รวมผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ยังไม่แสดงอาการอีกมาก นับเป็นสถานการณ์ที่น่าห่วงเป็นอย่างยิ่ง และจากการวิเคราะห์ข้อมูลของกองระบาดวิทยาพบว่า ผู้ป่วยโรคเอดส์ส่วนใหญ่อยู่นในกลุ่มอายุ 20-39 ปี ร้อยละ 73.7 โดยมีอัตราส่วน เพศชาย:เพศหญิง เท่ากับ 7.1-:1 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอาชีพพบว่า อาชีพผู้ใช้แรงงานมีการติดเชื้อสูงสุดร้อยละ 37.5 รองลงมาคืออาชีพเกษตรกรร้อยละ 25.5 และเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ร้อยละ 7.9 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าขณะนี้โรคเอดส์ได้แพร่กระจายสู่ประชาชนทั่วไปไม่เลือกอาชีพ แม้กระทั่งเด็กแรกเกิดและแม่บ้านโดยจากการศึกษาของสะองค์ คชเสนีและคณะ (2535) พบว่า หญิงมีครรภ์ที่ติดเชื้อเอดส์มีสามีที่มีประวัติมีเพศสัมพันธ์กับหญิงโรสมือร้อยละ 62.8 ซึ่งจะมี

ผลทำให้ทารกติดเชื้อเอ็ดส์จากมารดาเพิ่มขึ้นด้วย จึงคาดว่าในอนาคตจะมีเด็กติดเชื้อเอ็ดส์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งมีเด็กกำพร้าจากการที่พ่อแม่จบชีวิตลงด้วยโรคเอ็ดส์อีกจำนวนมากเป็นภาระหนักอึ้งของสังคมต่อไป ดังนั้นจึงมีการคาดการณ์ไว้ว่าถ้าหากไม่มีการป้องกัน ควบคุมโรคที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพแล้ว จำนวนผู้ติดเชื้อ HIV ในปี พ.ศ. 2539 อาจสูงถึง 2 ล้านคน และจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเอ็ดส์อาจสูงถึง 2 หมื่นคน (กรมควบคุมโรคติดต่อ 2532) ปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญส่วนใหญของผู้ป่วยโรคเอ็ดส์คือการติดต่อจากเพศสัมพันธ์ร้อยละ 74.6 แยกเป็นชายรักต่างเพศ ร้อยละ 65.9 หญิงรักต่างเพศร้อยละ 7.4 ดังนั้นการที่จะหยุดยั้งการแพร่กระจายของโรคกลวิธีที่สำคัญอย่างหนึ่งคือการส่งเสริมกลุ่มที่มีพฤติกรรมสำนทางเพศ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทราบถึงความสำคัญการติดต่อของโรค การป้องกันด้วยการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอ็ดส์

กลุ่มเป้าหมายที่ควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษคือกลุ่มอาชีพขายบริการทางเพศ วิถีชีวิตสิทธิสตรี (2534) กล่าวว่า กลุ่มนี้มีเครือข่ายทางเพศสัมพันธ์กว้างไกล ไม่เฉพาะลูกค้าอาจมีเพศสัมพันธ์กับคู่สมรสหรือคู่นอนประจำ และมักไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนประจำ และจากการสำรวจแหล่งแพร่กระจายโรค และจำนวนผู้ค้าประเวณีของกองกามโรค กระทรวงสาธารณสุข พบว่าจำนวนหญิงโสเภณีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 46,630 คน ในปี 2525 เป็น 75,041 คนในปี 2535 ซึ่งเพิ่มจำนวนเป็น 1.6 เท่า ในระยะเวลา 10 ปี และจำนวนแหล่งแพร่กระจายเพิ่มจาก 3,034 เป็น 5,965 แห่ง เพิ่มขึ้นประมาณ 2 เท่า สำหรับชายโสเภณีมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เช่นกัน ประกอบกับบุคคลเหล่านี้มักอพยพเคลื่อนย้ายที่ทำงานบ่อย ๆ จึงทำให้มีโรคแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้มากขึ้น

จังหวัดภูเก็ตเริ่มมีรายงานผู้ติดเชื้อโรคเอ็ดส์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2530 เป็นชายรักร่วมเพศชาวต่างประเทศต่อมามีรายงานผู้ติดเชื้อเอ็ดส์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2536 ปรากฏว่ามีรายงานผู้ติดเชื้อโรคเอ็ดส์เพิ่มขึ้น 4 ราย ผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอ็ดส์ (ARC) 2 ราย และผลจากการเฝ้าระวังการติดเชื้อ HIV เฉพาะพื้นที่ ทุก 6 เดือน ของจังหวัดภูเก็ต พบว่าอัตราการความชุกของการติดเชื้อ HIV ในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดให้โทษสูงสุด แต่มีแนวโน้มคงที่ กลุ่มที่พบอัตราการติดเชื้อ HIV เพิ่มขึ้นอย่างน่าเป็นห่วงโดยอัตราการติดเชื้อ HIV ในโสเภณีหญิงร้อยละ 1.5 และในโสเภณีชายร้อยละ 0 เมื่อเดือนมิถุนายน 2532 เพิ่มเป็นร้อยละ 12.6 และ 9.0 ในเดือนธันวาคม 2535 ตามลำดับ แสดงว่าการติดเชื้อโรคเอ็ดส์ทางเพศสัมพันธ์มีแนวโน้มว่าจะเป็นปัจจัยสำคัญ ในการแพร่กระจายของโรคต่อไปในอนาคตเพราะ

ถ้าหากผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เหล่านั้น ไม่รู้จักวิธีปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง จะทำให้การแพร่กระจายของโรค เป็นไปอย่างรวดเร็ว และจำนวนผู้ติดเชื้อโรคเอดส์จะสูงขึ้นอีก จนยากแก่การแก้ไข Tumors, Miller และ Mcses (1989) ให้ความเห็นว่าวิธีการที่จะหยุดยั้งการกระจายของโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ คือการให้ความรู้ และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้ถุงยางอนามัย ในกลุ่มโรคเอดส์ เนื่องจากคนกลุ่มนี้มีเพศสัมพันธ์กับคนมากหน้าหลายตาซึ่ง Devita, Hellman และ Rosenberg (1988) กล่าวว่าพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อมากที่สุดได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก ทางปาก และอวัยวะเพศ พร้อมทั้งกล่าวเพิ่มเติมว่าความเสี่ยงนี้จะเพิ่มมากขึ้น ถ้ามีการสัมผัสกับน้ำอสุจิ หรือน้ำคัดหลั่งจากส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย องค์การอนามัยโลกประเมินว่า โอกาสที่จะติดเชื้อเอดส์ จากการร่วมเพศกับผู้ที่มีเชื้อเอดส์ โดยมีได้ป้องกันใด ๆ จะอยู่ระหว่าง 0.01-1% ต่อการร่วมเพศ 1 ครั้ง ถ้ามีการร่วมเพศหลายครั้งโอกาสเสี่ยงจะมากขึ้นตามลำดับ

ในการนี้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ตได้พยายามดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 จนถึงปัจจุบัน โดยจัดให้มีกิจกรรมสนับสนุนการใช้อุปกรณ์อนามัยอย่างรอบรู้ ให้ความรู้โรคเอดส์หญิงและชาย เจ้าของสถานบริการ ผู้ใช้บริการ พนักงานขับรถ ลูกเรือประมง นักเรียนอาชีวะ โค้ดทัวร์ นักจัดรายการละครวิทยุ ผลิตสื่อในการให้สุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ แต่สถานการณ์ยังไม่ดีขึ้น จากข้อมูลการเฝ้าระวังเฉพาะพื้นที่เมื่อ เดือนมิถุนายน 2536 ปรากฏว่ามีผู้ติดเชื้อ HIV ในโรคเอดส์หญิงเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 21.94 ในโรคเอดส์ชายเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 12.12 และจากการสำรวจอัตราการใช้อุปกรณ์อนามัยในหญิงอาชีพพิเศษพบว่า อัตราการใช้อุปกรณ์อนามัยร้อยละ 69.48 แต่ในผู้ชายโรคเอดส์ยังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้ จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความจำเป็นเร่งด่วน ที่จะต้องลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อเอดส์ให้ได้ มิฉะนั้นจำนวนผู้ติดเชื้อจะเพิ่มมากขึ้น การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคจะยิ่งทวีความลำบากมากยิ่งขึ้น และผู้ติดเชื้อเอดส์ จะเป็นภาระต่อสังคมต่อไปในอนาคต เช่น ปัญหาค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ปัญหาการดูแลทารกที่เกิดจากมารดาติดเชื้อเอดส์ ปัญหาเด็กกำพร้า เนื่องจากพ่อแม่เสียชีวิตจากโรคเอดส์ ปัญหาเศรษฐกิจเนื่องจากการสูญเสียแรงงานจำนวนมาก และปัญหาทางสังคมอื่น ๆ อีกมากมาย จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ของโรคเอดส์หญิงและชาย เพื่อเป็นแนวทางและเป็นข้อมูลสำหรับวางแผน แก้ไขปัญหาโรคเอดส์ของจังหวัดภูเก็ตต่อไป

คำถามของการวิจัย

คำถามหลัก

ความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ของ
 ไรส เภณีหญิงและชาย เป็นอย่างไร

คำถามรอง

1. ข้อมูลทั่วไปด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ของไรส เภณีหญิงและชาย ได้แก่
 อายุ ภูมิลำเนาเดิม ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส จำนวนบุตร ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพ
 บริการทางเพศเป็นอย่างไร
2. ความรู้ ทักษะของไรส เภณีหญิง และชาย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง
 กับการติดเชื้อโรคเอดส์หรือไม่อย่างไร
3. ข้อมูลทั่วไปทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมของไรส เภณีหญิงและชายมีความ
 สัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์หรือไม่อย่างไร
4. ความรู้ ทักษะต่อโรคเอดส์ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์
 รวมทั้งข้อมูลทั่วไปทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของไรส เภณีหญิงและชายมีความแตกต่าง
 กันหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษา ความรู้ ทักษะต่อโรคเอดส์ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรค
 เอดส์ของไรส เภณีหญิงและชาย จังหวัดภูเก็ต

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะต่อโรคเอดส์และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรค
 เอดส์ของไรส เภณีหญิงและชาย จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมของไรส เภณีหญิงและ

ชาย จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ ภูมิภาคตามเดิม ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร
ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพบริการทางเพศ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคดี กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติด
เชื้อโรคเอดส์ของโสเภณีหญิงและชาย จังหวัดภูเก็ต

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างข้อมูลทั่วไปทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม
กับความรู้ ทักษะคดี และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ของโสเภณีหญิง และชาย
จังหวัดภูเก็ต

5. เพื่อเปรียบเทียบ ความรู้ ทักษะคดีต่อโรคเอดส์และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติด
เชื้อโรคเอดส์ รวมทั้งข้อมูลทั่วไปด้านอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพบริการ
ทางเพศ ระหว่างโสเภณีหญิงและชาย จังหวัดภูเก็ต

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความรู้ ทักษะคดี กับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ของโสเภณีหญิง
และชาย จังหวัดภูเก็ตมีความสัมพันธ์กัน

2. ข้อมูลทั่วไปทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมของโสเภณีหญิงและชายจังหวัด
ภูเก็ตมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะคดี และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์

3. ข้อมูลทั่วไปทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ความรู้ ทักษะคดีและพฤติกรรม
ที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ระหว่างโสเภณีหญิงและชายจังหวัดภูเก็ตมีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาเฉพาะความรู้ ทักษะคดี และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อ
โรคเอดส์ของโสเภณีหญิงและชายจังหวัดภูเก็ต โดยวิธีการสัมภาษณ์โสเภณีหญิง จำนวน 351 ราย
ชายโสเภณี จำนวน 139 ราย ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2536 ถึง มกราคม 2537

ผลหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางปรับปรุงการให้ความรู้ เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์ให้ถูกต้อง
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับวางแผนควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ ในกลุ่มโรคเอดส์หญิง และชายของจังหวัดภูเก็ต
3. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวกับโรคเอดส์ต่อไป

คานิยามเชิงปฏิบัติการ

การติดเชื้อเอดส์ (HIV Infection) หมายถึงการได้รับเชื้อ HIV แล้วร่างกายสร้างภูมิคุ้มกัน (antibody) ขึ้น ทำให้สามารถตรวจพบได้ด้วยวิธีการหลายอย่าง เช่น ELISA (Enzyme Linked immunosorbent assay, IFA (Immunofluorescence assay), Western Blot เป็นต้น แต่ภูมิคุ้มกันนี้ไม่สามารถทำลายเชื้อ HIV ได้ ผู้ติดเชื้อในระยะแรกจะไม่มีอาการแต่สามารถแพร่เชื้อ HIV ได้ตลอดอายุขัยของบุคคลนั้น

โรคเอดส์หญิงหรือชาย หมายถึงหญิงหรือชายที่อาศัยอยู่ตามสถานบริการทางเพศต่าง ๆ ยอมรับการกระทำของเราหรือยอมรับการกระทำอื่น ๆ ใด เพื่อสำเร็จควาใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสาสอนเพื่อสินจ้าง ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศและทำงานอยู่ตามสถานบริการทางเพศต่าง ๆ จากหลักฐานการสำรวจของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต

ข้อมูลทั่วไปด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมของโรคเอดส์หญิงและชาย หมายถึงข้อมูลด้านอายุ ภูมิฐานะเดิม ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพนี้ของโรคเอดส์หญิงหรือชายนั้น

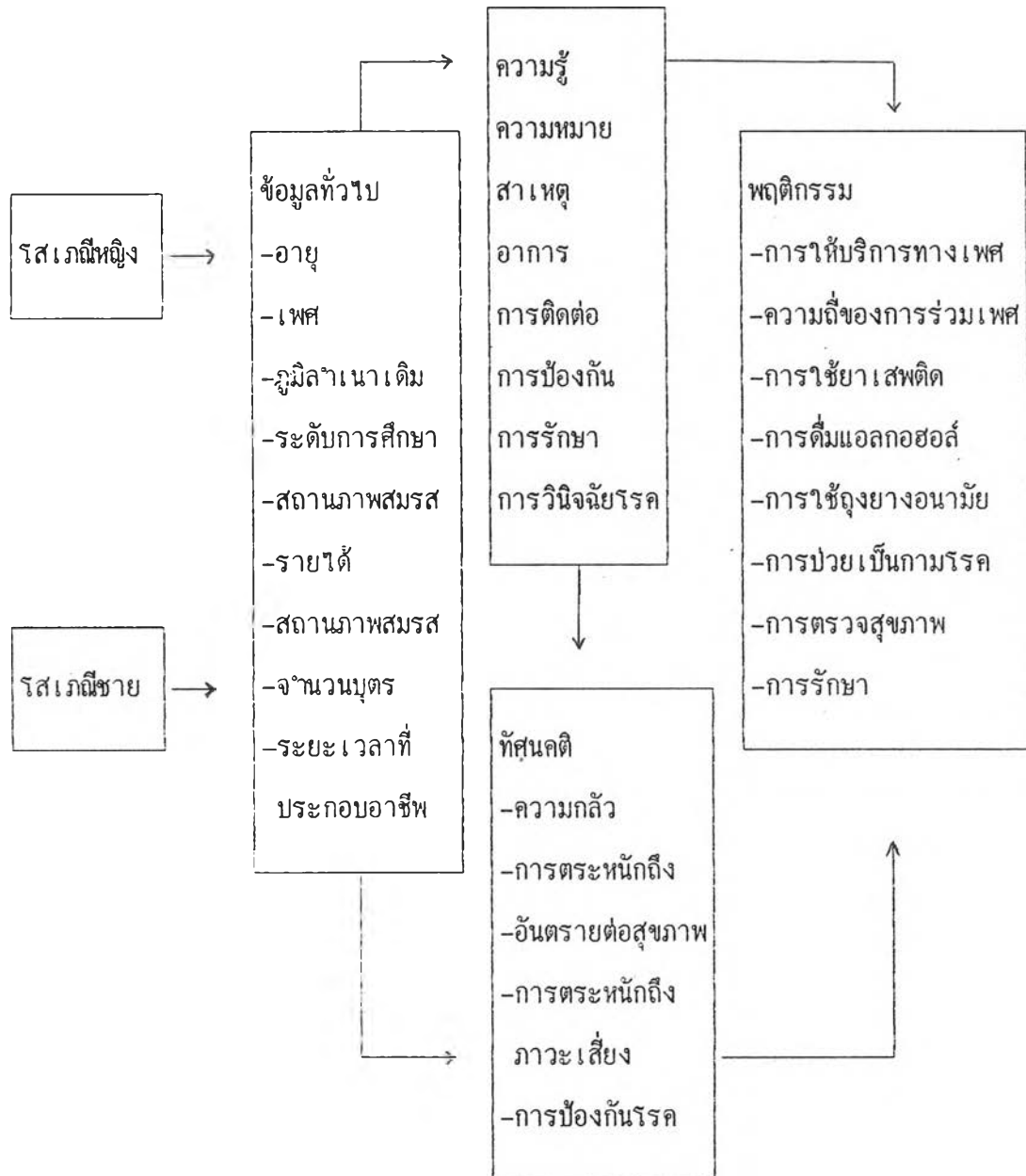
ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ หมายถึงการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์ในเรื่องความหมาย สาเหตุ อาการ การติดต่อ การป้องกัน การรักษา การวินิจฉัยโรค ของโรคเอดส์หญิงและชาย

ทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ หมายถึงสภาพทางจิตใจหรืออารมณ์ของโสเภณีหญิงและชาย ที่มีต่อโรคเอดส์ในเรื่อง ความกลัวตระหนักถึงอันตราย การตระหนักถึงภาวะเสี่ยง การป้องกันตนเอง ผู้อื่น ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทำให้โสเภณีหญิงและชาย แสดงพฤติกรรมที่แน่ชัดออกมา

พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์ หมายถึงพฤติกรรมเกี่ยวกับการให้บริการทางเพศ อดยใช้วิ้วะเพศ ำไขปาก การร่วมเพศทางทวารหนัก ความถี่ของการร่วมเพศ การใช้ยาเสพติด การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การำใช้ถุงยางอนามัย การป่วยเป็นกามโรค การตรวจสอบสุขภาพ การรักษาตัวเมื่อป่วยเป็นกามโรคของโสเภณีหญิงและชาย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

อายุ ภูมิภาค ภูมิภาคเดิม ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร
ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพบริการทางเพศ

ตัวแปรตาม ได้แก่

ความรู้ทัศนคติ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อโรคเอดส์

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

- การเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์และบันทึกผลโดยผู้สัมภาษณ์ที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว ถือว่าสามารถเก็บข้อมูลได้โดยมีมาตรฐานเดียวกัน
- การศึกษาครั้งนี้ศึกษาในโสเภณีหญิงและชายที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ต เฉพาะช่วงเวลาการศึกษาเท่านั้น
- โสเภณีหญิงและชาย ซึ่งทำงานอยู่ตามสถานบริการทางเพศต่าง ๆ จะมีลักษณะเป็นกลุ่มเดียวกัน Homogeneous คือ ชายบริการทางเพศเหมือนกัน

ข้อจำกัดและอุปสรรคในการวิจัย

- กลุ่มโสเภณีหญิงและชาย มักมีการอพยพเคลื่อนย้ายอยู่เสมอ ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมได้
- ปัญหาในเรื่องความร่วมมือ ในการตอบแบบสัมภาษณ์ของโสเภณีหญิงและชาย กลุ่มตัวอย่างบางคนอาจไม่เต็มใจตอบ ผู้วิจัยแก้ปัญหาโดยขอความร่วมมือผ่านเจ้าของสถานบริการ และสร้างแรงจูงใจในการตอบแบบสัมภาษณ์ด้วยการแจกถุงยางอนามัย
- เนื่องจากความจำกัดด้านเวลาในการเก็บข้อมูล ดังนั้นจึงให้โสเภณีหญิงและชายในสถานบริการบางแห่งตอบแบบสัมภาษณ์เอง โดยผู้สัมภาษณ์อ่านแบบสัมภาษณ์ให้ฟัง